

SOSIALURIN

Prentsmiðjan á Heysbreyt

Blaðstjórn:

tlf. 1820

Torfinn Smith (ábyrgd)

Tórshavn

Hanna Lisberg

Tað er ikki loyvt at avfotografera lýsingar og myndir úr SOSIALURIN til nýtslu í øðrum blaðum uttan loyvi frá blaðstjórnini.

Fólk krevja gerðir og ikki bert orð

AT vit hava havt eitt framburðssinnð og fyrstakríkt landsstýri hesi seinastu fyra árin, sum tók kostin upp eftir sokallaða sjálvstýrislandsstýrið, sum undan sat, eru øll greidd yvir. Vit hava her í blaðnum tikið ymiskt fram sum hent er hesi árin og vit gleðast saman við landsstýrinum um mikla framburðin sum hendur er.

AT andstöðuflokkarnir takka eini samgongu fyrri tað arbeiðið sum gjørt er, man helst vera heldur óvanligt. Hetta er tó hent hesaferð undir viðgerðini av logmansrøðuni, sum eisini hevur verið útvarpað. Tað er tí ikki minni frøi hjá teimum sum styðja hava hetta landsstýrið, at eisini andstöðan nú ásannar tann framburðin sum hendur er undir Sambands-Sjálvstýris- og Javnaðarflokksins leiðslu.

UM andstöðuna er at siga, at hon hevur verið ógvuliga tannleys í mangar mátar, og atfinningarnar móti sitandi landsstýrið hava verið ógvuliga spakar. Tað er heldur hinvegin at hesir sokallaðu sjálvstýrisflokkar hava høgð døgla eftir hvørjum øðrum undir tjakinum um logmansrøðuna.

EIN av teimum sum myndaðu sokallaða sjálvstýrislandsstýrið helt tað vera spell, at hesir flokkar skuldu standa so spjaddir, og fanst hesin harðliga at Fólkaflokkinum, sum hevði respekterað sín samgonguprtnara so lítið sum hann hevur gjørt.

HJÁ javnaðarflokkinum, sum til eina og hvørja tíð er tann drivandi kraftin, er lætt at fara til val. Hetta er flokkurin sum allir arbeiðsmenn, fiskimenn og aðrir styðja seg til, og flokkurin styðjar teir. Hetta er flokkurin sum skapar trygging hjá øllum, og ikki minst styðjar tey sum eru komnir at sita á skuggasíðu samfelagsins. Frá Javnaðarflokkinum siggja vit gerðir, framburð á øllum økjum, og tað er just hetta sum fólk krevja.

Um várið ...

(Framhald frá 1. síðu)

munur. Annars er at siga, at prestajørð til leigu, mugu teir, sum hava tað sokallaðu gjalda fleiri ferðir tað sum bóndin letur í leigu.

Leigan av kongsjørðini o. u. 1050 merkur er ialt gott 15.000 kr., og leigan av prestajørðini o. u. 250 merkur er gott 9.000 kr., so her er munandi dyrtari at sita við leigaðum presta-góðsi, enn at sita við kongsgóðsi, so 25 kr. í leigu fyrri kongsjørðina, kemur ikki í hædd við prestagóðsleiguna.

Her kann leggjast til, at talið av neytacigarum sum í 1962 var 1383, var í 1968 minka niður í 915, tað vil siga ein afturgongd uppá 468 neytacigarar eftir 6 árum, og við neytatalinum er afturgongdin sama tíðarskeið 187 neyt, frá 1934 til 1947, hetta eru kyr og kvigur ið kálva hava. Taka vit neytatalið frá 1935, sum var 4389 og meta tað saman við 1968 hvar neytalið sum sagt bert var 1747, so er afturgongdin í hesi 34 ár 2642 mjólkineyt. Hvat henda neytacigar afturgongd hevur at týða fyrri mjólkaframleiðsluna í Føroy-

um, skilja øll og tí ser man eisini skipslast aftaná skipslast verða uppskipað víða hvar um oyggjarnar av Molly, sum annars fyrri ein stóran part kundi verið spart um vit framleiddu mjólkina sjálvir.

At traðarmonnum ikki liggur so væl fyrri at hava neyt longur, kemur sjálvandi av, at hann, um hann skal liva, má verða át árið til sjós, tí av eini troð kann hann ikki bjarga livinum við at leggja seg heima; men at fleiri marka bóndur drepa sín neyt og leggja um til bara at hava seyð, átti av jarðarráðnum at verið harðliga átalað, hvat tað neyvnan verður um bara bóndur skulu sita í jarðarráðnum.

Seyðatalið sum í 1962 var 65.799 var í 1968 vaksið til 67.704, men var í 1965 uppá 70.451. Her er so ein vokstur í seyðatalinum frá 1962 til 68 uppá 1905 seyðir, sum nokk stavar seg frá traðarmonnum, tí um bóndin drepur øll sín neyt, so er seyðaskipanin fostlogd, nógv fastari enn kongsleigan, so frá bóndanum kann ikki væntast nokur øking í seyðatalinum, um ikki verður

Dagbókin

SVEINARÓYND

Eli Andrésen, Havn, hevur tikið sveinaroynd sum fyrsti reproduktionsfotografur, ið lært hevur í Føroyum.

EVANGELIIHUSHØ, Tróndarg. 36

Hóskvöldið evangeliskur fundur kl. 20.00.

farið til yvirskipan, sum góðskan av føroyskum seyðakjöti ikki gagnar.

At nógvir bóndur eru farnir yvir til at lata seyðabrukið verða tað alt avgerandi kundi hugstáð kemur av, at her nýtist minni ansan enn av neytabruki, tí neyt skulu jú mat-skaftast og annað, meðan seyðurin klárar seg so dánt sjálvur, hetta sipar saman við orða takið, at um várið eigur Vár-harra lombini, meðan bóndin eigur tey um heystið.

Hetta skal nú ikki verða sagt um allar bóndur í Føroyum, tibetur eiga vit eisini bóndur sum leggja nógv dent uppá jarðabruk, bæði neytar og seyðabruk, hesar bóndur eigur hitt almenna avgjort at styðja og helst útvega teimum meira jørð har tað letur seg gera.

Eisini er at siga, at fleiri bóndur hava verið úti fyrri tí, at tað mesta av teirra boi er tikin til byggigrundir og so-stakt lógliga umskiltir at lítlið kann fáast burtur úr jarðabruki, hetta er tó mest hent í teimum stórru byggunum.

Samanleggingin av jørðini bleiv heldur ikki tað vælsignils sum tosa var um framm-anundan, tí hetta hevur gjørt sitt til at minka um neytahaldið víða hvar í Føroyum, so leiðis at ein bygd sum Vágur, ið hevði 156 mjólkineyt undan útsiftingini, nú bert hevur 20 neyt.

Við eplavelting er eisini gingið niður eftir, tí í 1962 var upptikið 16.505 tunnur, meðan tað í 1968 bert var upptikið 14.833 tunnur. Her átti at verið komið nógv meira burtur úr, tí nú er eingin vandi hjá monnum at koma av við eplir, hvat skulu vit annars hava pf. Groði til, uttan at keypa og selja alla tað groði vit kunnu framleiða, so leiðis at vit í Føroyum kundi komi til eina eplapptøku av 40.000 tunnnum, so vóru vit sjálvbjargnir og ikki neyddir at innflyta hesi ovrhonds dyru eplini, tí gamalt er, at tunna av eplum skal vera upp á hvort fólk í ársbrúki.

Í broytingini í jarðalógini var vetrarfríðingin, sum heldur ikki vann nakra smá her á tingi, um enn tað kundi komi øllum til góða, bæði bóndanum — traðar- og ognarmanninum, so at meir kundi komi burtur úr øllum jarðabruki um hvort hevði sitt fyrri seg sjálvan bæði summar og vetur.

Eitt annað við lógini sum avgjort átti at verið broytt, er, tá hitt almenna skal nýta jørð frá tí almenna, til ymisk endamál. Her eigur bert at verða latin lítill samsýning og ikki sum nú, at tað almenna skal keypa jørð frá sær sjálvum til hægsta dagspris, slikt kann vist onga aðra staðni praktiserað uttan í Føroyum. J. P. J.

Ein nýggj ...

(Framhald frá 1. síðu)

Harafurtur er at siga, at sjálvur peningurin var fluttur, hevði stjórnin ongan rætt til at nýta hann til at rinda út-róðarmonnum við, tá felagið kortini var komið í ta støðu, at tað mátti stóða sinum gjaldingum.

Her skal eisini verða víst á § 300 í straffilógini har m. a. verður sagt: Men fængsel indtil 1 år straffes den, som på en tid, da han indse eller burde indse, at han var ude af stand til at fyldestgøre sine fordringshavere betaler eller stiller sikkerhed for betydelige forfaldne gældsposter.

Nú sigur so hesin góði maður, at landsstýrið ikki hevur skunda sær nógv mikið at fáa gjørt roknskapin hjá pf. Suðurfisk. Frálíkt, stjórnin fyrri eini likvideraðari fyrirøktu krevur at landsstýrið skuldi syrgja fyrri hansasara roknskap.

Nei, hetta eigur landsstýrið einki at hava við at gera. Aðalfundurin í pf. Suðurfisk, sum samtykti likvidationina, valdi eisini 2 likvidatorar, og tað eru hesir báðir sum stýra likvideraða partafelagnum og sum noyðast at fáa skil á roknskapinum. Men pf. Data, sum hevur roknskapin um hendur vil fyrst hava pening fyrri tað arbeiði teir hava gjørt meðan Ove Mikkelsen var stjórnar nevni 17.000 kr., og so lítið er í kassanum, sum stjórnin lat frá sær, at landsstýrið mátti leggja henda pening út.

Pf. Suðurfisk er farið í likvidation, men pf. Permafrost og pf. Matvørubúðin eru ikki. So vilt vit vita er Ove Mikkelsen stjórnar har enn, og Matvørubúðin handlar enn. Okkum kunnugt hevur ongantið fyriligið nakar roknskapur har.

At tjóðveldisfólk í Suðuroy stilla Ove Mikkelsen upp til lógtingsvalið er tað sama, sum at forsvara ólíkindir.

Suðringur.

PT. J. F. KJØLBRO,

heilsola

tlf. 5396-5489-5491

FRANTS RESTORFF

B
R
Ø
V

NÚ FER AT HJÁLPA

Nú endiliga sær út sum Markn agilsvegurin fer at vera böttur. Tað er fyrri neyðini, og tað er lógið at tað skuldi taka so drúga tíð. Sum kunnugt hendi tað á seinasta býráðsfundi, at tað varð samtykt, at kommunan skuldi átaka sær at gera vegin aftur í nýtiligan stand. Sjálvandi er ein sáttmáli ein sáttmáli og átti at verið hildin. Men í hesum fornum er sakin ein onnur. Tann byggiharri, sum átók sær nevnda arbeiði, man helst ikki vera førur fyrri at gera vegin aftur í nýtiligan stand, og er tað tí ikki lógið um kommunan má taka sær av hesum arbeiði. Sjálvandi kundi kommunan sett hart imóti hørðum og kravt, at byggiharri gjordi vegin aftur, men tá hesin ikki kann, hvat so. Vit sum búgva við henda veg ynskja bert eitt og tað er, at fáa vegin aftur í hampuligan stand, hvort ið so ger arbeiðið.

Kommunan hevur tikið konsekvensin av, at lati hetta arbeiðið upp í hendurnar á einum arbeiðstakara sum ikki kann fullføra verkið og tað má so vera.

Ø.

Kanska kanst tú siga mær hvat ein pessimistur er, spurdi unga lærarinnan eina av gentunum í flokkinum.

— Eg fari at gita, at tað má vera tað sum ein kvinna nýtir tá hon ikki vil verða uppá vegin.

Lærarinnan smiltist, og spurdi síðani annan nemning, ein drong.

— Kanst tú siga mær, hvat ein optimistur er fyrri nakað?

— Ja, tað er ein kvinna sum ikki nýtir nakran pessimist.

* * *

Amerikamenn hava Nixon og Bob Hope. Tjóðveldismenn hava prestin og No Hope.

* * *

At gjalda barnapengar er tað sama sum at pumpa bensin í annan mans bil.

* * *

Seinasta LP'in á marknaðinum: I USED TO KISS HER ON THE LIPS, BUT IT'S ALL OVER NOW!

* * *

Blaðmaður prátaði einaferð við eina eldri konu, og at endanum spurdi hann, hvussu nógv børn hon átti.

— Tólv!

— Tað var ikki eiti á. So hava tygum ikki kunna sitið við honundum í hupp?

— Nei, heldur ikki við bein-unum!

KEYPIÐ KAFFI

OG OGNIST

Melitta